

Straszliwe bombardowanie Kantonu.

Rok XIII. Nr. 155

SOSNOWIEC, środa 8 czerwca 1938 roku.

Cena

10 groszy

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

KRAKÓW
Biuro wy-
sięcznie
Młotek Jagiellońska
sw. Anny 12
Re-
Adm.
Konto
P.K.O. Katow.

ODDZIAŁY:

K I E L C E. Wesola 7 tel. 13-78; B E D Z I N. Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA. Sobieskiego 7 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE. ul. 3-go Maja 5. tel. 97; CZELĄDZ Bytomska 31; GRODZIEC. ul. Legionów tel. 7-19-66.

Nadzwyczajna sesja Sejmu i Senatu

Pierwsze plenarne posiedzenie Sejmu zwołane na 10 bm.

WARSZAWA, 7.6. Zarządzeniem z dnia 7 bm. Pan Prezydent Rzeczypospolitej utworzył z dn. 8 czerwca sesję nadzwyczajną Sejmu i Senatu.

Zarządzenia powyższe doręczył w dn. 7 bm. marszałkowi senatu A. Prystorowi i urzędującemu wice-marszałkowi Sejmu T. Schaetzelowi — dyrektor biura prawnego w Prezydium Rady Ministrów p. Wł. Paczowski.

Na sesji nadzwyczajnej Sejmu znajdują się między innymi następujące sprawy:

Projekt ustawy o wyborze radnych miejskich,

projekt ustawy o wyborze radnych gromadzkich, gminnych i powiatowych,

projekt ustawy o samorządzie gminnym miasta stołecznego Warszawy,

projekt ustawy o wyborze radnych w miastach: Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, m. st. Warszawie i Wilnie,

projekt ustawy o poprawie finansów związków samorządu terytorialnego.

projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 25 marca 1938 r. o finansowaniu niektórych inwestycji z funduszy państwowych w okresie do 31 marca 1939 r.,

projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o przymusie ubezpieczenia od ognia i o powszechnym zakładzie ubezpieczeń wzajemnych,

projekt ustawy o udziale czynnika obywatelskiego w orzecznictwie karnym,

projekt ustawy o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku,

projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurlowego mięsem.

projekt ustawy o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o regulowaniu gospodarki cukrowej i bu raczanej,

projekt ustawy o zmianie rozporzą-

dzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym, uchwalony przez sejm w dniu 31 marca 1938 r., o funduszu pracy,

projekt ustawy o zmianie ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o wykonywaniu praktyki lekarskiej,

***

Urzędujący wice-marszałek Sejmu p. Schaetzel zwołał na piątek, 10-go bm, na godz. 11 rano pierwsze w tej sesji posiedzenie plenarne Sej-

mu. Na posiedzeniu tym odbędzie się pierwsze czytanie tych spośród zgłoszonych na porządek dzienny sesji nadzwyczajnej 31 ustaw, które nie były jeszcze w Sejmie, a więc około 28 ustaw.

Jak wiadomo, podczas pierwszego czytania projektów ustawy odsyłane są bez dyskusji do poszczególnych komisji sejmowych. Pierwsze więc posiedzenie nosić będzie charakter czysto formalny i przypuszczalnie nie przeciągnie się zbyt długo.

SIEKIERĄ ZAMORDOWAŁ SZWAGRA Krwawa zbrodnia w Zawierciu

ZAWIERCIE, 7.6. Między mieszkańcami Zawiercia 26-letnim Kazimierzem Budziszem (zam. ul. Fabryczna 5) a jego szwagrem 33-letnim Stanisławem Remieszko wywiązała sprzeczka.

W pewnym momencie Budzisz chwycił siekiere i zadał nią szwagrowi pięć ciosów w głowę i rękę. Remieszko nie bawem życie zakończył. Budzisz został przez policję aresztowany.

Powstańcy hiszpańscy się tłumaczą że nie bombardują bezbronnych miast

SALAMANKA, 7.6. Radiostacja tutejsza ogłosiła komunikat, stanowiący odpowiedź na rozpowszechniane za granicą przez wroga propagandę wiadomości o rzekomym bombardowaniu miast otwartych przez lotników powstańczych.

Władze powstańcze stwierdzają po nownie, że jedynie ważne ośrodki w j skowe są przedmiotem ataków lotniczych.

Tak np. w t. zw. otwartym mieście Granollers znajduje się fabryka amunicji, dwie fabryki materiału wojennego, warsztaty samolotowe oraz elektrownie.

Miasto Alicante stanowi jeden z głównych ośrodków przemysłu wojennego. W porcie tego miasta znajdują się magazyny, nadsyłające z

zagranicy materiału wojennego, zaś w samym mieście fabryka samolotów oraz 5 fabryk amunicji. Instytucje wojskowe oraz zakłady przemysłu wojennego znajdują się wewnątrz miasta. Odpowiedzialność przeto za niewinne ofiary bombardowania tym miejsc spada wyłącznie na tych, którzy w spokojnych miastach umieszczają najważniejsze zakłady przemysłu wojennego, nie wydając zarazem żadnych zarządzeń, mających na celu ochronę cywilnej ludności.

Posel brytyjski w Hiszpanii, Leche, który osobiście zwiedził Granollers, po zbombardowaniu przez samoloty powstańcze w dniu 31 maja, nadesłał do Foreign Office sprawozdanie z wyniku wizytacji.

P. Jadwiga Piłsudska

PILOTEM SZYBOWCOWYM.

KRZEMIENIEC, 7.6. — Po trzy tygodniowym pobycie opuściła szkołę Szybocową na Sokolej Górze pod Krzemieńcem trenującą tu już po raz drugi p. Jadwiga Piłsudska.

P. Jadwiga Piłsudska zdobyła na Sokolej Górze przeszkolenie szybowcowe kategorii B.

Milionowa fortuna

WARSZAWA, 7.6. — Do Londy-Warszawy i Łodzi, którzy zajęli się nu wyjechało dwóch adwokatów z mają olbrzymim spadkiem po zmarłym w Afryce baronie Johnie, którego krewni zamieszkują w Łodzi.

Majątek jego złożony z olbrzymich pól diamentowych oceniany jest na pół miliarda złotych.

NOWA WOJNA

BIJĄ SIĘ PERU I EKWADOR.

LONDYN, 7.6. — Według doniesień z Quito wojska peruwiańskie przekroczyły granicę Ekwadoru i stoczyły pierwszą potyczkę.

Jeden żołnierz wojsk Ekwadoru został zabity, a jeden rany.

Działa zenitowe i karabiny maszynowe strzegą granic Francji przed nalotem tajemniczych samolotów

PARYŻ, 7.6. — Po trzech nalotach tajemniczych samolotów przybywających od strony Hiszpanii nad terytorium francuskie (w dniu Wniebowstąpienia, raz w niedzielę i raz w dzień podczas Zielonych Świąt) władze francuskie, a szczególnie premier Daladier, jako minister wojny, zdecydowały się ukrócić korsarstwo powie-

trzne i wydały szereg zarządzeń ochronnych.

Jeszcze wczoraj wieczorem przybyły do Aix les Thermes dwa bataliony 14 p. p. i bateria dział zenitowych. Z Tarbes wysłano do Pamiers dla zapewnienia ochrony granicy francusko-hiszpańskiej oddział przeciwlotniczy z karabinami przeciwlotniczymi i 15

działami zenitowym.

W ciągu dzisiejszego rana nadeszły nad granicę wciąż nowe oddziały wojsk. Na wzgórzach w okolicach większych wsi i miasteczek przeciwniejszych rozlokowywane są baterie dział przeciwlotniczych. Po granicze patrolowane jest stale przez samoloty myśliwskie.

W raporcie swym Leche stwierdza, że miasteczko nie posiada żadnego znaczenia strategicznego oraz nie ma żadnych urządzeń wojskowych.

W centrum miasteczka znajduje się jedynie kilka sklepów a lotnisko znajduje się daleko za miastem.

HURTOWNIA
PIWA TYSKIEGO
W SOSNOWCU
A. STYKA

telef. 62-493

Poleca z Browaru Książęcego w Tychach

słynne piwa
JASNE
CIEMNE KSIĄŻĘCE
KURACYJNE SŁODOWE
Żądajcie wszędzie!!!

Ks. M. Radziwiłł
pozbawiony godności

CZŁONKA ZAKONU MATAŃSKIEGO, 4
Ostatni numer kwartalnika „Rivista maltana” przynosi zarządzenie pozbawiające ks. Michała Radziwiłła godności członka Zakonu Maltańskiego i odbierając mu krzyż komandorski kawalera Zakonu. Ks. Radziwiłł piastował wysoką godność kawalera honorowego. Usunięcie go z zakonu spowodowane zostało aferami sercowymi ks. Michała, które stały się słowne na całym świecie.

Straszliwe bombardowanie Kantonu

1.500 zabitych i rannych, 1.000 domów w gruzach

LONDYN, 7. 6. — Stolica Chin Południowych, Kanton, była wczoraj przedmiotem strasznego ataku bombowego 50 samolotów japońskich.

Przez trzy kwadrasy bombowce japońskie rzuciły na miasto kilkadziesiąt bomb, atakując nie tylko umocnienia wojskowe, ale i dzielnice mieszkalne, a nawet szpitale i lazarety Czerwonego Krzyża.

Jedna z bomb upadła na szpital francuski im. prezydenta Doumera, położony w dzielnicy chińskiej. Wskutek wybuchu rannym został lekarz francuski Toulles.

Bomby japońskie uszkodziły również szereg budynków Czerwonego Krzyża położonych w pobliżu szpitala francuskiego. W budynkach tych zabitych zostało i rannych 50 osób.

Dla ochrony szpitala francuskiego konsul francuski zarządził wysadzenie na ląd oddziału francuskich strzelców morskich.

Ofiarami nalotu padło około 1500 zabitych i rannych. Wskutek wybuchu bomb zburzonych zostało lub poważnie uszkodzonych 1000 budynków.

Przez cały dzień wczorajszy wojско i ludność cywilna wydobywała spod gruzów zabitych i rannych.

Konsul brytyjski i francuski protestowali telefonicznie u konsula japońskiego przeciw ciągłym nalotom na Kanton. Ambasador francuski złożył w tokijskim ministerstwie spraw

zagranicznych protest utrzymany w umiarkowanym tonie. Wiceminister Horinushi oświadczył mu, że bombardowanie Kantonu nie jest sprzeczne

z prawem międzynarodowym, gdyż Kanton uważany być musi za miasto ufortyfikowane i za bazę operacji wojskowych.

Przemycali ludzi przez granicę niemiecką

Gnieźno 6 W związku z akcją przemycania poborowych do Niemiec władze polskie zaarrestowały od sierpnia ub. roku 18 osób, w tym 11 Niemców, zamieszkających w kilku powiatach północnych i południowych woj. poznańskiego.

Liczba przemycanych dochodziła do kilkuset.

Na pograniczu południowym w okolicy Wielunia, Ostrowa i Kępna przemycano hurtowo ludzi narodowości polskiej,

pochożących z okolic Częstochowy, Kielc, Łodzi itp. Tych ostatnie wrowano do Niemiec na roboty polne.

Okręgowy sędzia śledczy w Gnieźnie p. Węclewicz po wielomiesięcznych, znużających dochodzeniach zakończył śledztwo.

W sierpniu lub wrześniu r.b. odbędzie się przed Sądem Okręgowym w Gnieźnie proces.

Sprawa będzie przez sąd gnieźnieński rozpatrywana dlatego gdyż tworzenie związku nielegalnego, mającego na celu przestępstwo ujawniono wpraw na tym obszarze.

Z tej przyczyny skumulowano wszystkie sprawy z terenu całego województwa.

Tupet Niemców był ogromny. Jeden z przemycników nazwiskiem Hase był wprost nieuchwytny i znany po obu stronach granicy pod pseudonimem:

„Mein Name ist Hase und wohne im Walde“. („Me nazwisko Zając, a mieszkam w lesie“).

Wiadomości o masowym przemycaniu ludzi do Niemiec odbiły się swego czasu szerokim echem w całej Polsce, a przemycem tym zainteresowały się władze wojewódzkie i centralne, przeprowadzając dochodzenia, wynikiem których będzie proces gnieźnieński.

Wymiar podatków na podstawie zeznań płatników

Urzędy Skarbowe postanowiły przyjmować bez zastrzeżeń i sprawdzania zeznania płatników, zasługujących na zaufanie.

Wymiary podatków są w tych wypadkach dokonywane zgodnie z danymi, zgłoszonymi przez samego płatnika.

Pozostaje to m. in. w związku z nagromadzeniem się dużej ilości załączonych wymiarów podatkowych. Zmiana badania ksiąg handlowych, przeprowadzane zazwyczaj przez zbyt nie liczny personel skarbowy, trwały nie

raz parę lat. Powodowało to wymiarowanie podatków odrazu za szereg lat zamiast za jeden rok.

Poszczególne przedsiębiorstwa skarżyły się, iż uniemożliwia to im racjonalną kalkulację.

Obecnie władze skarbowe postanowiły definitywnie skończyć z tym systemem. Zaległe wymiary zostaną dokonane w możliwie krótkim terminie, bieżące zaś będą ustalane na podstawie zeznań godnych zaufania płatników bez zbędnego wgłębiania się w księgi handlowe.

Cudowna figura Matki Boskiej

POD SZYDLOWCEM.

Władze kościelne diecezji sandomierskiej badają niezwykle zjawisko pod Szydłowcem, gdzie na wolonii Chłutki na obliczu figury Matki Boskiej ukazały się krwawe plamy.

Pierwsza zauważyła ten objaw służąca u nauczyciela, 17 letnia Ola Jemiolek. Poszła pod figurę by pomodlić się i gdy po chwili podniosła oczy ku figurze, za ujrzała pod okiem ślad krwi. Potłaga natychmiast do pp. Siodaków, w których osrodku stoi figura. Słowa jej przyjęto początkowo z niedowierzaniem po chwili jednak udał się p. Sioda pod figurę i stwierdził, że służąca mówiła prawdę. Przyniósł zatem gorącą wodę i ściereczkę zmyć krwawą plamę. Podczas mycia plama istotnie ustąpiła, lecz po kilku minutach wystąpiła ponownie z większym jeszcze natężeniem.

Wiść o tym rozeszła się po całej okolicy i ze wszystkich stron ciągną tam obecne tysięczną tłumy ludności.

LEŻAKI, HAMAKI, WORKI
POŚCIELOWE, KOSZE, WYCIERACZKI, SZCZOTKI,
MYDŁO, PASTY i t. p.

poleca w dużym wyborze

Lucjan Stybliński

SOSNOWIEC, 3-go Maja 30
tel. 61.700

Wspólne cele publicznych INSTYTUCJI OSZCZĘDNOŚCIOWYCH.

W Warszawskiej Komunalnej Kasie Oszczędności pod przewodnictwem prezesa PKO, dr. Grubera odbyło się wczoraj posiedzenie komitetu porozumiewawczego publicznych instytucji oszczędnościowych.

Wzięli w nim udział m. in. m.in. M. Dolanowski, prezes Strzegocki, dr. Uhma, prezydent Barczewski, prezydent dr. Kocur, oraz dyrektorowie PKO. Komunalnych Kas Oszczędnościowych, oraz Związków Komunalnych Kas Oszczędności.

Kilkugodzinna dyskusja, w której zabierali głos m. in. pp. m.in. M. Dolanowski, prezes dr. Uhma i prezydent Barczewski wyrażała wspólność celów i poglądów na metody pracy i przyszłość publicznych instytucji oszczędnościowych.

Zjazd Zw. Inwalidów Wojennych W KRAKOWIE.

W Zielone święta odbył się w Krakowie dwudniowy zjazd zw.inwalidów wojennych RP.

W uroczystości wzięli udział: wice woj. dr. Małuszynski, gen. Piasecki oraz przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych.

Po złożeniu wieńca na krypcie Marszałka Piłsudskiego odbyła się następnie uroczystość przemianowania Rynku Krakowskiego na Plac Inwalidów.

Na zakończenie odbyły się wybory do rady naczelnej, której prezesem został ks. Pecherek — inwalida.

BOHDAN LEKSZYCKI

POTWÓR BELLEVILLE'A

Powleść spirytystyczna.

5) Nie zdaje sobie sprawy jak długo trwała wymiana opony, gdy jednak ruszyliśmy wreszcie, a po pewnym czasie dojrzałem niewyraźne kontury lasu, szofer odwrócił się w moją stronę.

— Dokąd mam jechać, monsieur? Powiedziałem ci do Sans-Souci. Oto Sans-Souci.

Musiałem mieć niezbyt mądrą minę, skoro szofer uśmiechnął się lekko. M. Verieux nie podał mi adresu Belleville! Co czynię?

— Wsiadaj tutaj — rzekłem.

— Czuję się w obowiązku powiadomić pana, że jest tu bezpiecznie nocą... — rzekł szofer.

— Dziękuję za informację — uśmiechnąłem się, płacąc kurs z nad datkiem.

Po chwili zostałem sam w ciemności i pustce. Wiatr był chłodzący mnie deszczem po twarzy.

Dokąd iść? W taką psią pogodę

trudno będzie dopytać się o dom, w którym Belleville eksperymentuje przy pomocy swego medium.

Niemal bezwiednie ruszyłem naprzód, z każdym krokiem nabierając podświadomej pewności, że idę we właściwym kierunku. Z drogi, którą z jednej strony ograniczał las, a z drugiej jakieś pola, czy puste place, skręciłem w bok. Przede mną wyrosła nagle piętrowa kamieniczka z nieoświetlonymi, a może szczelnie zasłoniętymi oknami.

Czyżby tu mieszkał Belleville? Ależ tak: Z bramy wypadła nagle wśród krzyków przerażenia kilkanaście ludzkich postaci. Jakaś niska figurka przemknęła obok mnie, bełkotając:

— Ma foi, tego jeszcze nie było!

Poznałem głos podprefekta.

— M. Verieux! — zawołałem. — Zatrzymaj się pan, na Boga! Co się stało?

Nieludzki, szyderczy śmiech, do

biegający skądś z wnętrza kamienicy, zagłuszył ostatnie moje słowa.

— To on! To on! — bełkotał staruszek.

— Co za on?! — zawołałem niecierpliwie, chwytając go za ramię.

— Diabeł! — wykrzyknął m. Verieux. — Słyszysz pan? Śmieje się. Goni nas!

Ja koszałam wyrwał się z moich rąk.

W tej samej chwili jakaś olbrzymia ciemna masa, zupełnie bezkształtna, przewaliła się koło nas z szumem trąby powietrznej i pognęła w stronę lasu.

— Ściga tamtych! — stęknął onierutowany podprefekt. — Zostawił nas w spokoju. Och, monsieur Marchandieu, uciekajmy! On wrócił! — Już wraca!

Czarna, nieforemna masa oderwała się nagle od długiej ściany lasu i z nieprawdopodobną szybkością pędziła wprost na nas.

Oszalały z przerażenia staruszek, pociągnął mnie za rękę z taką siłą, że obaj upadliśmy na rozmięktą ziemię. Nad naszymi głowami przebiegło coś, muskając mi w przelocie twarz lodowatym zimnym dotknięciem. Było to jak oślizgła, niezmiennie rozrzedzona galareta.

— Mon Dieu! — wyjąkał podprefekt. — To było olhydne.

— Siły, które wywołuje Belleville! — wyrzekłem z trudem — przerastają go mocą. Nie umie zapanować nad ni-

mi. Popelnia wielką nieostrożność, która może spowodować niebezpieczne następstwa.

— Już sprowadził! — stęknął m. Verieux. — Czyż nie widziałem, my, diabła? Czyż nie uchylał asafetki? — Całe szczęście, że powracając, był już prawie zdematerializowany, inaczej... — przerwałem.

— Gdzież podziwiał się Si-Kiang?

— Pan wie, m. Marchandieu!... — pytał zdumiony.

— Domyślam się. Gdyby uczestniczył w seansie, niewątpliwie nie dopuściłby tego...

— Diabła?

— Mniejsza o nazwę, m. Verieux. Zresztą, zdaniem moim, bynajmniej nie był to diabeł.

— A cóż takiego, jeśli łaska? — obruszył się staruszek.

— Jakiś niższy duch opanowany żądzą występku, podstępnie zmaterializował się, korzystając z ektoplazmy, wydzielanej z ciała medium w czasie snu somnambulicznego.

— Czy wyobraża pan sobie, że przestraszyłbym się go?

— Wyobrażam sobie, że któraś z obecnych kobiet ujrzała twarz, którą — niezupełnie jeszcze zmaterializowaną — wydała się jej diabelska. Krzyknęła: „Diabeł!“ — reakty dokonała zbiorowa sugestia.

d. c. n.

Żądania Słowaków

Ostatnie dwa dni ubiegłego tygodnia były dniami doniosłych wydarzeń dla narodu słowackiego.

KS. HLINKA PRZEMAWIA.

W piątek mianowicie zebrał się w Bratysławie zarząd słowackiej partii ludowej na posiedzeniu, którego jedynym punktem była sprawa projektu ustawy o autonomii Słowaczyny. Projekt ten jest rozwinięciem umowy pittsburskiej. Istotną jego część stanowi żądanie utworzenia słowackiego Sejmu krajowego. Zarząd partii przyjął ten projekt po dyskusji — oficjalnie. Będzie on w najbliższym czasie przedstawiony parlamentowi.

Uchwała jaką przy tej okazji powzięto, stwierdza, że słowacka partia ludowa jest politycznym reprezentantem ludu słowackiego pod przewodnictwem swego wodza ks. Andrzeja Hlinki, że w obecności delegatów słowackiej Ligi Amerykańskiej stwierdza, iż umowa pittsburska określiła warunki współżycia narodów słowackiego i czeskiego.

Uchwała odrzuca fikcję nieistnienia tego narodu czechosłowackiego, stwierdza, że Słowacy są oddanymi synami Kościoła i Ojca św. i odrzucają kategorycznie wszelki posiew bolszewizmu.

Projekt ustawy autonomii dla Słowaczyny zawiera krótki wstęp, będący poprawką do wstępu do konstytucji czechosłowackiej. Sam projekt ustawy pod względem formalnym nawiązuje do konstytucji czechosłowackiej i składa się z dwóch części: pierwsza część obejmuje przepisy wstępne, przejściowe i końcowe, które wymagają wprowadzenia w życie autonomii, część druga jest właściwym trzonem całego projektu, który wprowadza przynależność krajową jako niezbędną podstawę osobową dla Słowaczyny — autonomicznej części republiki czechosłowackiej.

Projekt ustawy określa kompetencje zgromadzenia narodowego z tym, że wszelkie inne sprawy pozostawia się sejmowi słowackiemu.

Projekt uniemożliwia majoryzowanie elementu słowackiego w przyszłości w ten sposób, że dla uprawomocnienia uchwał zgromadzenia narodowego wymaga większości głosów wybranych na Słowaczynie.

W sposób podobny są załatwione zagadnienia, należące do kompetencji wspólnych organów z tym, że w pozostałych sprawach decydują autonomiczne organa słowackie.

Sądownictwo we wszystkich instancjach powierzone zostaje sądom krajowym, mniejszościom zabezpiecza się wszystkie prawa, które przysługują wane z wpływów z cel, monopolu i wspólnych wydatków ma być dokonywanym słowackiemu, pokrywanie przedsiębiorstw państwowych, jak również z podatków, proporcjonalnie do siły podatkowej Słowaczyny.

W projekcie spotykamy również fundusz reparyacyjny z którego mają być pokrywane szkody gospodarcze, których się dopuszczono w stosunku

Tajemnica procesów sowieckich

Wymuszali zeznania od delikwentów odurzając ich preparatami chemicznymi

Dr. Rudolf Jesarich, ekspert sądowy w chemii w Berlinie, podaje przypuszczalne przyczyny przyznawania się oskarżonych sowieckich do nie popełnionych win. Podajemy je w streszczeniu:

Tajemnicą do dziś niezbadaną jest w jaki sposób bolszewicy osiągnęli zeznania delikwentów, zmuszając ich do przyznania się do nie popełnionych win. W ostatnich czasach mówi się o związkach chemicznych, które stosowano na skazańcach i wydawały one rezultaty wprost rewelacyjne.

Powstaje tedy pytanie, czy istnieje naprawdę taki preparat chemiczny, któryby tak zamroził umysł ludzki, by bez samowiedzy i woli człowieka tenże przyznawał się do winy podpowiadanej mu, nie zdając sobie sprawy, że przyznaje się do czegoś, co w jego świadomości nie jest odpowiednikiem faktu. Osobnik taki nie ma też świadomości, że organizm jego został odpowiednio trucizną preparowany.

Już w starożytności znane były przeróżne trucizny, które uśmiercały wroga, lub też przyprowadzały o szaleń-

stwo, lub czasowo odbierały świadomość, jak np. sławny haszysz.

Natura tutaj przysłała z pomocą, ziemia wydaje rośliny tropikalne, podzwrotnikowe i nie tropikalne, które pod nazwą alkaloidów pozwalają wytworzyć w ciele ludzkim, a w szczególności w umyśle ludzkim, stany najbardziej nienormalne. Następująca roślina zawiera elementy trujące, wpływające na zamroczenie umysłu: Agaveus muscarius, Ahalonium, Cannabis indica, Hyoscyamus riger, Datura arborea, Datura Stramonium.

Rośliny te zawierają składniki trujące. Istnieją rośliny, które zawierają airopinę i scopolaninę; mają one właściwość wywoływania niepokojów w funkcjonowaniu myśli ludzkiej i wpływają w ten sposób, że wywołują halucynacje, wizje poprzedzane depresją.

Śmiech gardonicy jest tak nazwany nie bez racji, 200 lat przed naszą erą. Rzymianie znaleźli w Sardynii trawę, której Anis, później Dioskorid nadał nazwę sardyni. Domieszana do pokarmu, pozbawiała zmysłu i układała usta do śmiechu.

Rośliny te zawierały belladonę i airopinę i scopolaninę; mają one właściwość „wyznania w Moskwie” można je używać tylko stosowaniem podobnych środków.

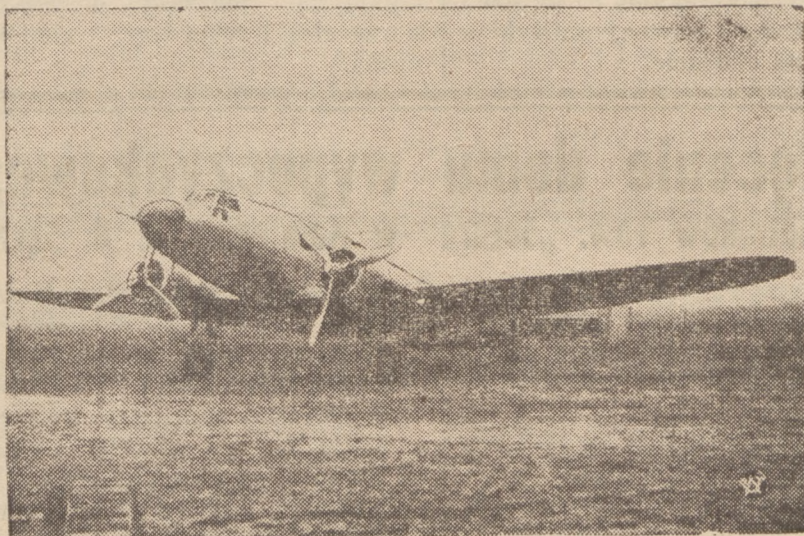
O śledztwie w sprawie Rakowskiego w Moskwie pisze sir Wynham Chilton:

„Rakowski kłamie, a kłamstwo jego otwiera mu wrota śmierci. Bóg wie rzeczywiście dalekiego. To chyba perspektywy jakieś tortury, skutek jakiegoś środka otumaniającego.

Słyszałem już uprzednio, że uczeni sowieccy wynaleźli środek odurzający za pomocą którego ofiara była złączona z laską i nieładną swego oprawcy. Śmiałem się z tego, ale teraz wiem w to.

Pociąg Warszawa — Krynica WYKOLEIŁ SIĘ POD GROMNIKAMI.

W ub. niedzielę o godz. 9 wykoleił się pociąg przyspieszony na zwrotnicy przy wjeździe na stację Gromnik jadący z Krynicy do Warszawy. Wykoleił się nie nagle, z powodu wcześniejszego przedstawienia zwrotnicy. Z szyn wykołysił ostatni wagon niszcząc część toru. Normalny ruch przywrócić dopiero wieczorem tegoż dnia. Poważnego wypadku z ludźmi nie było. Dwóch pasażerów pasażerów odniosło lekkie rany.

NOWY POLSKI SAMOŁOT KOMUNICYJNY.

Na zdjęciu nowy polski samolot komunikacyjny „Wicher” — 2-silnikowy zbudowany przez państwowe zakłady lotnicze dla polskiej linii lotniczych pasażerów i 4 osoby załogi. Został on „Lot”. Samolot może przewozić 14

zopatrzonej we wszelkie najbardziej nowoczesne urządzenia aeronautyczne zapewniające maksimum bezpieczeństwa i wygody pasażerom przy szybkości 380 km. godz.

Przeciw spekulacji artykułami powszedniego użytku

Nie dość wyprodukować przedmioty i artykuły powszedniego użytku trzeba zabezpieczyć ich podaż. Prowadzi do tego zmagazynowanie tych towarów przez odpowiednie instytucje na wypadek zmniejszenia się produkcji i dostaw tych artykułów na rynek.

Nie wolno też ukrywać zapasów czynionych przez poszczególnych kupców, zwłaszcza hurtowników, czyli nie wolno uprawiać spekulacji np. żywnościowej.

Sprawy te ureguluje ustawa, której projekt uchwalony został na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów.

Min. rolnictwa będzie mógł na podstawie tej ustawy zarządzić magazynowanie towarów w odpowiedniej chwili, bądź ujawnienie zapasów i cen przedmiotów powszedniego użytku.

do ludności Słowaczyny.

Projekt ustawy przewiduje również gwarancje, uniemożliwiające prowadzenie przyszłości dotychczasowej polityki personalnej i gospodarczej, krzywdzenie w przyszłości dotychczas.

***

W sobotę i niedzielę odbył się w Bratysławie jubileuszowy kongres słowackiej partii ludowej, otwarty uroczystością z okazji dwudziestolecia podpisania układu pittsburskiego.

Punktem kulminacyjnym uroczystości jubileuszowej z okazji 20-lecia umowy pittsburskiej była — według doniesień z Bratysławy — dramatyczna przysięga, jaką Słowacy złożyli na ręce swego sędziwego przywódcy ks. Hlinki, ślubując nie spocząć tak długo, dopóki umowa nie zostanie w pełni zrealizowana.

Min. rolnictwa będzie też regulował jakość i wielkość przemianu zbóż chlebowych i ich wypiek.

Jemu też podlegać będzie regulacja cen artykułów żywnościowych, cen detalicznych nafty i węgla (ceny hurtowe ustalać będzie min. przemysłu i handlu).

Prawo regulowania cen może być przekazane wojewodom i starostom.

Projekt ustawy przewiduje za wykroczenie przeciwko jej przepisom kary administracyjne do 3 miesięcy aresztu lub do 3.000 zł. grzywny.

Projekt ustawy tej wejdzie pod obrady sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Projekt znosi ustawę o zwalczaniu lichwy wojennej z 1920 r.

Na froncie politycznym

ZEBRANIE REGIONALNE POSŁÓW.

Donoszą nam, że w dniu 14 bm. odbył się w Wilnie zebranie regionalnej grupy posłów i senatorów. W zebraniu mają wziąć udział tak posłowie należący do OZN, jak i innych ugrupowań. Omawiane będą sprawy gospodarcze i wewnętrzne — polityczne wileńszczyzny.

NORA. ORGANIZUJE OKRĘGI.

Jak się dowiaduje agencja „Kabele” ogłoszeniu deklaracji ideowej — Narodowi zmontowaniu sztabu w Warszawie i wa Organizacja Radykalna NOR, przy studiu obecnie do tworzenia okręgów. W poszczególnych województwach powoływane są do życia komitety wykonawcze NOR, w składzie 5 osób, które rozpoczynają być w najbliższym czasie aktywnie renową. Skład personalny wojewódzkich komitetów wykonawczych zostanie ogłoszony w najbliższych dniach.

15 SIERPNIA BĘDZIE OBCHODZIĆ
STRONNICTWO NARODOWE.

Według Ag. Echo Stronnictwa Narodowego zamierza urządzać w dniu 15 sierpnia jako rocznicę odparcia nawały bolszewickiej własne obchody. We wszystkich większych miastach „Endecja” ma zamiar zorganizować wiece publiczne i pochody.

BUDZYŃSKI ROBI POROZUMIENIE.

Posel Budzyński, który wybrany został do Sejmu z okręgu łódzkiego zabiega na tamtejszym terenie o porozumienie z działaczami różnych ugrupowań. Ambicją posła Budzyńskiego jest uzyskać na tamtejszym terenie pole jak w praktyce prawdziwa konsolidacja winna wyglądać.

Co z tego wyjdzie, zobaczymy.

Wyłączna sprzedaż znanej fabryki porcelany „Giesche” (serwisy do obiadu, do białej i czarnej kawy), oraz wszelkie artykuły wchodzące w zakres porcelany. Duży wybór kryształów, ceramiki, szkła, nakryć stołowych, naczyń kuchennego, oraz wózki, zabawki dziecięce i torebki — poleca

Dla restauracji i kawiarni odpowiedni rabat. Ceny stałe i niskie. Obsługa solidna.

H. Altman
Sosnowiec, Modrzejowska 1
Telefon 63010.

Problemy dnia.

Czy powrotna fala oszczędności? Zaniepokojenie o nowe etaty nauczycielskie.

W poprzednich latach, mimo, że wzrastała liczba dzieci w szkołach, prowadzono wybitnie oszczędnościową politykę szkolną. Gdy w latach 1928-29 do 1934-35 wzrostu liczby dzieci do 5.101.000, to wydatki na oświatę spadły z 416,1 miliona na 321,1 miliona zł.

Największe oszczędności dotknęły szkolnictwo powszechne.

W r. 1934-35 następuje zahamowanie oszczędności na oświacie i już 1935-36 wzrasta budżet państwa o 1.3 miliona, w następnym roku o 74 miliona. Kwoty te nie ratują katastrofalnej sytuacji szkolnictwa powszechnego, a mają raczej symboliczne znaczenie i świadczą, że skończono z oszczędnościami na oświacie. Wzrastają powoli etaty nauczycielskie w szkolnictwie powszechnym. Od paru lat wstępuje się do budżetu państwa przeciętnie 2.000 nowych etatów.

Jednakże wstawienie do budżetu nowych sum na etaty nie dowodzi, że ilość etatów powiększono. Tak było za urzędowania ministra W. Jędrzejewicza, kiedy to nie kreowano nowych etatów, mimo iż były przewidywane w budżecie.

W ostatnim budżecie na rok 1938-39 przewidziano 4.000 nowych etatów nauczycielskich. Dotychczas jednak tych etatów nie przydzielono poszczególnym Kuratoriom i Inspektoratom szkolnym.

Według ustalonych przez ministerstwo oświaty przepisów, kierownicy szkół do 5 kwietnia projektują organizację szkół na rok przyszły a do 20 kwietnia inspektoraty szkolne występują z wnioskami o nowe etaty.

Wszystkie te rzeczy zrobiono i w tym roku, jednakże ministerstwo

światy nie dokonało rozdziału nowych etatów między poszczególne Kuratoria.

Ze sfer zbliżonych do min. oświaty rozchodzi się wieści, że w tym roku nowe etaty szkolne prawdopodobnie nie będą wyzyskane, co by oznaczało powrót do dawnej polityki oszczędzania na oświacie.

Obecnie przybywa nam rocznie 380.000 nowych analfabetów (tyle dzieci nie znajduje miejsca w szkole).

Opinia liczy na to, że p. min. Świętosławski, który podkreślał w po roku 1932-33 do wzrostu etatów, za sejmie, że pierwszy przyczynił się bierze głos i rozprószy niepokojące wieści.

Poświęcenie domu wypoczynkowego dla robotników Tow. „Saturn” w Kamienicy k. N. Sącza

W pierwszym dniu Zielonych Świąt odbyło się w Kamienicy k. Nowego Sącza uroczyste poświęcenie domu wypoczynkowego, dla robotników T-wa „Saturn”.

W domu tym znajduje się 85 łóżek i robotnicy będą w nim mogli przebywać dwa tygodnie na wyczasach, płacąc po zł. 1.50 dziennie za całkowite utrzymanie.

Koszt przejazdu wynoszący zł. 13 od osoby, pokrywa w wysokości zł. 10 Ubezpieczalnia Społeczna w Sosnowcu zł. 3 dopłacają robotnicy.

W uroczystości poświęcenia domu wypoczynkowego wzięli udział przedstawiciele świata przemysłowego na czele z prezesem „Lewiatana” po stem Wierzbickim, b. dyr. dep. Gór.-Hut. Pechem, prezesem Sławińskim, dyr. Przedpełskim, hrabiną Plater,

dyr. Dzierzbickim, dyr. Rażniewskim.

Rano po mszy św. przybyli na pierwszą turę obozów wypoczynkowych górnicy, zaproszeni goście wraz z orkiestrą kop. „Saturn” udali się do domu wypoczynkowego, którego poświęcenia dokonał miejscowy ks. proboszcz. Następnie przemówienia wygłosili: dyr. Przedpełski, Michał Bąk w imieniu górników, Ligęza delegat kop. „Mars”, mecenas Stankiewicz w imieniu miejscowej ludności i prezes Wierzbicki.

Po południu udano się na poświęcenie fabryki oprawek szczerzkarskich która została również wybudowana przez T-wa „Saturn”.

Szczegółowy opis obu tych uroczystości podany w numerze niedzielnym naszego pisma.

21 obchodów święta ludowego w woj. kieleckim

W Zielone świątki Stronictwo Ludowe obchodziło swoje święto, z ma-

łymi wyjątkami w całym kraju obchody odbyły się w zupełnym spokoju.

Na terenie woj. kieleckiego, jak donosi P. A. A., zapowiedziano 21 obchodów święta ludowego w 16 powiatach (a zatem we wszystkich pow. województwa z wyjątkiem pow. sandomierskiego). W pow. ilżeckim, radomskim, miechowskim, olkuskim i korszackim wyznaczono święta w dwóch miejscach w dniach 5 i 6 czerwca.

Dnia 5 czerwca odbyły się uroczystości powiatowe w Drożejowicach (pow. Pińczów), w Opocznie, w Pablonie (Piła), Białej (Częstochowa), Miniszki (Radom), Kozienicach, Opawie, Stopnicy, Miechowie, Kielcach, Szczekocinach (Włoszczowa), Olkuszu, Wysokiej.

Dnia 6 czerwca w Jędrzejowie Łagiszy (Będzin), Skórnice (Końskie), Choromii (Zawiercie), Rudnie Górnym (Miechów), Wierzbicy (Radom), Mircu (Piła).

W Opocznie grupy członków Str. Narodowego wystąpiły przeciw uczestnikom święta ludowego. Straż porządkowa zlikwidowała zająścia.

Z dotychczas nadeszłych wiadomości wynika, że w niedzielnych i poniedziałkowych uroczystościach święta ludowego S. L. brali udział poza delegatami PPS i Zw. Zawod. również przedstawiciele ZZZ.

Czy jesteś członkiem LOPP.

Drzazgi

Zemsta

Tegoroczna, ostatnia matura odzna- czyła się tym, że pozostawiła zaskarżającą odsetek „obłanych”, o czym pisaliśmy zresztą w „Kronice tygodniowej”. Teraz dopiero nadechcą władze oświaty o wyczynach, których dokonują „obłani” maturzyści.

Oto na ulicach Drohobycza pojawiły się klepsydry, zawiadamiające o śmierci dyrektora miejscowego gimnazjum i zapraszające na pogrzeb. Przechodząc ujrzał jednak niebawem zło- mego zmarłego dyrektora w pełni zdrowia i sił na ulicach miasta. „Zart” ten przyznać należy niezbyt smaczny — urządzili niedoszli maturzyści. Dowodzi to, że młodzież nasza mimo ciężkich czasów nie straciła witalnego humoru. Bo przecież i dawniej różne po egzaminach bywało.

Znamiennym dla dzisiejszych stosunków szkolnych jest inny fakt, który miał miejsce w Warszawie:

Otóż wszyscy ci maturzyści, którzy nie zdali egzaminu, a jest ich w samej Warszawie około 250-ciu, założyli „komitet uczniowski” który broni ich interesów.

Ci się bardziej wymyślnie zemścili. Będą chodzić od jednej władzy szkolnej do drugiej i prosić o poddanie ich jeszcze jednej próbie zdobycia „dojrzalskości”.

Teraz przecież w modzie są różne moratoria itp.

A może władza znudzona wreszcie zabiegami „obłanych” maturzystów ogłosi amnestię... Okazja się nadarzyła, przecież to ostatnia matura...

Porządek

Porządek musi być — mówił p. premier gen. Stawoj-Składkowski, wpadając punktualnie, a niespodziewanie o godz. 8 rano do starostwa i urzędów gminnych.

To też porządek robi się w całym kraju. I u nas w Zagłębiu odbywa się na gwałt tynkowanie domów i doprowadzanie posesyji do odpowiedniego stanu. A że ludziska nie bardzo chętnie wykonują zarządzenia porządkowe toteż władza musi się uciekać do nakładania grzywien. Sprawa tynkowania domów ma pewne — ale. Dochodzą nas bowiem narzekania, że wydział budowlany magistratu sosnowieckiego stosuje jednakowe normy zarobku dla właścicieli domów w śródmieściu, jak i na peryferiach.

Na przedmieściach domy mają być otynkowane również od strony podwórza. Zarządzenie to jest dość rygorystyczne przestrzegane. A przecież w śródmieściu Sosnowca znajdują się rudery, których wygląd pozostawia dużo do życzenia lub tynkuje się domy tylko od frontu.

Możeby więc zaczynać od najwęższych a skończyć dopiero na tych najmniejszych „kamieniczkach” biorąc pod uwagę, przede wszystkim dochodowość nieruchomości. Obecnie bowiem „kamienicznicy” temu z peryferii, gdy przecho- dzi obok okropnie wyglądających domów w śródmieściu (domy kolejowe) nasuwają się gorzkie myśli...

Tel.

Bezwzględne rozwiązanie UMOWY O PRACĘ.

Sąd Najwyższy wydał wyrok, w którym stwierdził, iż niezawinione przez pracodawcę zwinienie zakładu pracy przez władze państwowe upoważnia pracodawcę do bezwzględnego rozwiązania umowy o pracę (t. zn. bez zachowania trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia).

»KOCIĄ MUZYKĘ« URZĄDZONO

p. Rubinlichtowi w Będzinie

Prezes gminy żydowskiej w Będzinie p. L. Rubinlicht od dłuższego czasu jest ostro atakowany przez członków gminy. Ataki te rozpoczęły się jeszcze przed 2 laty po śmierci dr. Wasserewajga. Rodzina zmarłego wpłaciła wywczas 2 tysiące zł. na rzecz gminy na ręce p. Rubinlichta. Część tych pieniędzy podobno nie została wpłaconych do kasy gminy.

W związku z tym p. Rubinlichtowi, wyrażono votum nie ufności jako prezesowi gminy.

P. Rubinlicht w czasie wyborów do rad miejskich został wybrany radnym głosami sjonistów. W ub. roku p. Rubinlicht zdradził swych wyborców i przeszedł do stronictwa Agudy.

Od tej pory p. Rubinlicht przy każdej nadającej się okazji atakowany jest przez sjonistów.

W ub. niedzielę sjonisci będący urządzili p. Rubinlichtowi na ulicy, gdy opuszczał synagogę „kocią muzykę”.

Gdy p. Rubinlicht znalazł się na ulicy Kollataja zebrany tłum żydów usiłował go pobić, policja jednak temu zapobiegła.

Jak opowiadają raoczni świadkowie całe to przykre zajście dla p. Ru-

binlichta rozpoczęło się już w synagodze z rabinem z Grajewa, któremu p. Rubinlicht — jako prezes zabronił przemawiać. Cała ta sprawa jest dla żydowskiej ludności wielką sensacją ze względu na osobę p. Rubinlichta, który jest znany w szerszych kołach a od 8 lat piastuje mandat ławnika w zarządzie miejskim w Będzinie.

S. O. S. Stońce
Replowne uszy powodują liczne defekty na skórze. Należy zawczasu im zapobiec.
Piegi radykalnie usuwa KREM ORCHIDEA względnie KREM AKACJOWY
Skórę odmładza rewelacyjna odżywka „HEMOGLOBIN”
Zmarszczki usuwa KREM RADOHORMONOWY
Cerę ochrania KREM NAJDELIKATNIEJSZY
Nieznastąpiony puder „PYŁEK KWIA-TOWY” (we wszystkich odcieniach)
„SWIT” Laboratorium Kosmetyków Higienicznych
Dr. med. J. SWITALSKIEJ
Warszawa, Aleje Ujazdowskie 87
tel. 8.92.77
Preparaty do nabycia w pierwszorzędnym drogeriach i perfumeriach.

Nowy etap sensacyjnego procesu o dobra Rokitno-Szlacheckie

Jak w swoim czasie donosiliśmy w roku 1935 do sądu okręgowego w Sosnowcu wniesiono zostało powództwo cywilne przez mieszkańców Pabianie Józefa Poleskiego i Mariannę z Poleskich Marczakową o prawo do spadkobrania wielkiego majątku Rokitno-Szlacheckie w powiecie zawierciańskim, po zmarłym właścicielu tych dóbr, ś. p. Michał Antoni, Kazimierzu Poleskim.

Powodowie udowodniali, że majątek Rokitno-Szlacheckie przeszedł w niewłaściwe ręce i dlatego też domagali się udziału w spadku.

Proces o wielomilionową fortunę wywołal w Zagłębiu zwłaszcza wielką sensację, przeszedł przez wszystkie instancje sądowe i zakończył się ostatecznie oddaleniem skargi powodów na mocy orzeczenia sądu Najwyższego.

Pretensje do otrzymanej schedy nie tylko jednak nie ustaly, ale nawet zwiększyła się liczba pretendentów.

Kilka tygodni temu wpłynęło do sądu drugie powództwo, w którym prócz poprzednich rzekomych spadkobierców do spuścizny po właścicielu majątku Rokitno-Szlacheckie, ś. p. Poleskim, figurują inne trzy nazwiska: Władysław Grycy, żony emeryta kolejowego z Częstochowy, Ludwika Zagórowskiego, portiera i Marianny Grelus, bezrobotnej z Pabianie.

Nowi powodowie zgłosili jednocześnie wniosek o zabezpieczenie włośczonego powództwa, przeto w przedmocie tym rozpatrywana była sprawa w sądzie okręgowym w Sosnowcu w ub. tygodniu.

Sąd nie uwzględnił wniosku o zabezpieczenie rozszczeń pozwu, uzasadniając, że okoliczności, na które powołują się pretendenci do majątku Rokitno-Szlacheckie, nie zostały na razie niczym uprawdopodobnione. Powodowie powołali się na świadków, samo jednak powołanie się na świadków odnośnie pewnych okoliczności, nie czyni jeszcze tych okoliczności prawdopodobnymi.

Egzaminy końcowe i czeladnicze

W ŻENSKIEJ SZKOLE RZEMIOSŁ IM. KS. KAN. FR. RACZYŃSKIEGO, W SOSNOWCU.

W Żeńskiej Szkole Rzemiosł odbyły się egzaminy końcowe oraz czeladnicze w obecności delegatów Izby Rzemieślniczej w Kielcach dyr. Wł. Mazura, radcy Izby Rzemieślniczej p. W. Katalbińskiego, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej dla zawodu krawieckiego i pokrewnych przy Izbie Rzemieślniczej oraz p. W. Bonczka starszego echu.

Świadectwa z ukończenia szkoły i czeladnicze otrzymały 44 uczenie. Złożyły egzamin na czeladnika przemysłu krawieckiego: Adamczyk Krystyna, Bisaga Wanda, Chmielewska Władysława, Ciepichal Zofia, Dyc Sabina, Doboszyńska Halina, Humpich Krystyna, Koźmińska Aniela, Kulawik Maria, Machura Krystyna, Maj Helena, Mecik Sabina, Mecik Helena, Nizińska Donata, Okrajek Maria, Oruba Ilonka, Osca Janina, Fietrzyk Genowefa, Ptas Janina, Straszak Irena, Szczegna Irena, Szymiec Edwanda, Wewirowska Helena. Włodarska Irena, na czeladnika przemysłu fryzjerskiego: Banasik Kandyda, Ciszewska Józefa, Dzieciol Wanda, Dziurska Janina, Kuc Leok, Malczewska Irminda, Naumcwa Anna, Osman Jan., Rodziewicz Janina, Sabat Barbara, Soltysik Bogumiła, Szczesna Janina, Szmidt Janina, Tajer Mara, Wacławik Janina, Ziemia Bogumiła, na czeladnika przemysłu czapniczego: Galeziowska Maria, Machalska Stanisława, Tkacz Genowefa, na czeladnika przemysłu kalanteryj skórzanej: Wawszczak Bronisława.

sąd przeto z tych względów nie uznał pozwu powodów za wiarogodny, co jest niezbędnym warunkiem do udzielenia zabezpieczenia.

Wniosek zatem rzekomych spadkobierców

lierców olbrzymiej spuścizny został oddalony, jako bezpodstawny, jakie zaś będą dalsze losy procesu, a następnie dóbr Rokitno-Szlacheckie, okaże niedaleka przyszłość.

RESTAURACJA—KABARET—BAR—DANCING

„SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

tel. 61-961.

Podziemia tel. 61-964.

Od 1 czerwca 1938 zupełnie nowy program:

DUO SUTTH: filary baletu PARNELLA — oddawna oczekiwani — prawdziwa niespodzianka dla Sosnowca.

SIOSTRY RÓŻYCKIE: doskonałe tancerki — znane piękności.

Kuchnia i bufet „Savoyu” zawsze uzupełniane rowalijkami wio sennemi, rak, potrawka z raków, kurczęta po kaukasku, świeże grzyby i t. d.

Od 1 czerwca 1938 nowa orkiestra wesółych „BRACI PAŹDZIE-JEWSKICH” starac się będzie o nastrój w „Savoyu”

Samobójczy skok z II. piętra po kłótni z narzeczoną

W późnych godzinach wieczornych w dniu 3 bm. przy ul. Lipowej 18 w Sosnowcu przechodnie byli świadkami wstrząsającego samobójstwa.

Na parapecie II piętra zauważono stojącego mężczyznę, który w następnej sekundzie skoczył głową na dół.

Świadkowie tragicznego wypadku pospieszyli ofierze z pomocą oraz za wiadomością policję i powołali, które przewiozło desperata w stanie ciężkim do szpitala Ubezpieczalni Społecznej.

Wdrożone dochodzenie ustaliło, że jest to 25 letni Władysław Mączka zam. w Sosnowcu przy ul. Dańdowskiej 68.

Tragicznego wieczoru Mączka przybył do mieszkania swej narzeczonej, z którą się posprzeczał.

Zdenerwowany kłótnią Mączka, postanowił popełnić samobójstwo. W tym celu otworzył okno od ulicy i nie namyślając się długo skoczył z drugiego piętra na dół.

Istnieje nadzieja utrzymania go przy życiu.

Wkrótce:

Nowa Wielka Gwiazda

ZARAH LEANDER

ukaze się w filmie „PREMIERA”.

Wiadomości bieżące

Sroda 8 Czerwiec
Dziś: Maksymiliana
Jutro: Pryma
Wschód słońca: 3,16
Zachód słońca: 7, 4

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

C. Truszkowskiego, ul. Piłsudskiego 46
L. Turskiego, ul. 1-go Maja 18
W. Wasilewskiego, ul. Modrzejska 10
J. Garbaczewskiego, ul. Sienkiewicza 9
W. Zielerzńskiej, ul. Orla 28.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś o godz. 20.30 teatr nasz gościć będzie świetnych artystów operetki warszawskiej: primadonnę o pięknym głosie i uroczej aparacji Irenę Carnero, świetną wodewilistkę Hannę Wańską, najpopularniejszego tenora Mariana Wawrzakowicza, doskonałego komika i reżysera Mariana Domosławskiego, którzy wystąpią w otoczeniu pp. Bronisławy Kulickiej, Kazimierza Chrzanowskiego, Jana Leśniewskiego, Józefa Gruszczyńskiego, Zygmunta Starzy i innych w pięknej i melodramatycznej operetce Bruno Granichsiedena pt. „Orlow”

Jak widać z obsady zespół ten nie podszysza się pod firmę „operetki warszawskiej” lecz naprawdę składa się z najlepszych sił operetkowych stolicy.

Żywa akcja, humor, piękne melodie, współczesna treść (nie banalna, jak w operetkach starego typu) ławie będą publiczność wymienicie i pozwola spędzić miło i wesoło wieczór. Reżyseria spoczywa w wytrawnych rękach p. Domosławskiego. Kierownictwo muzyczne p. W. Sirola.

Bilety wcześniej nabywać można w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8 tel. 61824.

KURSY SPOŁECZNE DLA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH. W czwartek dnia 9 bm. o godzinie 19-ej w lokalu PZ ZPT. i H. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza nr. 17-o wygłosi X z kolei odczyt p. Kazimierz Ostrowski, Sekretarz generalny związku pt. „Analiza budżetu pracowni czego”.

Wstęp wolny dla członków związków, wchodzących w skład Międzyzwiązkowej Reprezentacji Pracowników Umysłowych i wprowadzonych gości. dla zgłoszonych imiennie udział obowiązkowy

KRADZIEŻ PIERSCIONKA W SA DZIE. Kazimierz Wolniak z Grodzca zło ca złożył zameldowanie w komisariacie p. p. w Czeladzi, iż niejaka Maria Sikorska l. 27 z Będzina skradła mu pierścionek bursztynowy podczas rozprawy sądowej w Czeladzi.

Z dniem 4 b. m.

PRZEDSIĘBIORSTWO
OBRONY MIENIA

„WIARUS”

w Sosnowcu przeniesione została na ul. Dębliną 1 II p. miesz. Nr. 12, tel. 62952

Biuro przedsiębiorstwa czynne jest w godz. od 8 do 20-tej, bez przerwy, zaś pogotowie o każdej porze dnia i nocy.

Poświęcenie sztandaru ZW. LEGJONISTÓW W DĄBROWIE.

Związek legionistów w Dąbrowie urządza w dniu 12 bm. uroczystość poświęcenia sztandaru.

Program uroczystości zapowiada: w sobotę dnia 11 bm. o godz. 20-tej złożenie wieńca na płycie Legionów, poczem odbędzie się apel poległych i zmarłych legionistów — dąbrowiaków.

W niedzielę dnia 12 bm.: godz. 8 rano — zbiórka organizacyj na placu szkoły nr. 1 przy ul. 3-go maja; godz. 9-tej zbiórka zaproszonych gości w lokalu gimn. kupieckiego; godz. 9.30 uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandaru; godz. 11-a — defilada i o g. 12 wręczenie sztandaru, przemówienia i wbijanie gwóźdź na stadionie miejskim przy ul. Konopnickiej w razie niepogody w kinie Bajka.

W tym samym dniu odbędzie się uroczyste poświęcenie i wręczenie proporzyska „Orletem” Zw. S. w Dąbrowie.

—oOo—

Okazja przed urlopem

Kto chce przed wyjazdem na letnie wywczaszy ubawić się wesoło, w miłym i doborowym towarzystwie przospoty jest o przybycie do podziemi „Savoyu” w Sosnowcu na dancinag — zabawę urządzaną przez Syndykat Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego.

Program zapowiada wiele miłych niespodzianek oraz bogate atrakcje pierwszorzędnych sił artystycznych. Dla panów stoliki do brydga.

Uczestnictwo w zakawie wraz z kolacją z 3 dań — 5 zł. od osoby. Po czątek o godz. 8 wiecz.

—oOo—

POSŁUCHAJCIE DOBREJ RADY JASNOWIDZA PYFFELLO.

Wasz doradca i przyjaciel na żądanie wybierze bezpłatnie szczęśliwy numer losu do Loterii Państwowej i poleci kolekturze przesłać pod wskazany adres. Tysiące osób otrzymało większe wygrane dzięki zezwiliwie wybranym numerom losów. Wygrana zł. 100000 padła na numer 82112 wybrany przez jasnowidza Wacława PYFFELLO i wiele innych większych wygranych. Za trafne przepowiednie otrzymuje tysiące podziękowań.

UWAGA: Za wybranie szczęśliwego numeru losu wynagrodzenia proszę nie przysyłać.

Adres: WARSZAWA, ul. Bednarska 17 Pyffello.

— :: —

UZUPEŁNIENIE. W uzupełnieniu notatki o egzaminach końcowych i czeladniczych jakie się odbyły w państwowej szkole zawodowej żelazkiej w Sosnowcu dodajemy, że egzaminy końcowe złożyły także pp. Kociuła Zofia i Kasińska Lucja. Egzamin czeladniczy z krawiectwa złożyły pp. Papierz Irena i Kasińska Lucja.

DOM NOCLEGOWY W CZELADZI Dom starców i dom dla umysłowo chorych prowadzony przez p. Kupisa przeniesiony został zgodnie z zapowiedzią zarządu miejskiego do zabudowań po b. komorze celnej.

W domu izolacyjnym znajduje się obecnie 15 osób.

Nie będzie bonów turystycznych

Projekt P. K. P. nie uzyskał poparcia kupiectwa

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich zajął konkretne stanowisko w sprawie tzw. bonów turystycznych, wydawanych firmom handlowym przez P. K. P.

Echa afery kolejowej W ZAGŁĘBIU.

Swego czasu pisaliśmy o wykryciu przez policję śledzącą afery kolejowej, w której zamieszani są wyżsi funkcjonariusze odcinka drogowego w Zagłębiu.

W związku z tymi dowiadujemy się, że ponownie zostali aresztowani i osadzeni w więzieniu p. Balcer i Pa welec z Dąbrowy i p. T. Fidler ze Strzemieszyc.

— :: —

Sytuacja strajkowa W FABRYCE „MAYWEG”

Sytuacja strajkowa w fabryce „Mayweg” w Będzinie nie ulega zmianie. Robotnicy postanowili strajkować aż do czasu uwzględnienia ich żądań. W dniu wczorajszym wyjechał do Warszawy sekretarz ZZZ, p. Bra ulski, który interweniować będzie w ministerstwie opieki społecznej w sprawie zlikwidowania zatargu, trwającego blisko miesiąc.

— oOo —

Tydzień P. C. K. W CZELADZI

Tydzień PCK rozpoczął się w Czeladzi capstrzykiem, w którym wzięły udział drużyny sanitarno-ratownicze oraz koła młodzieży PCK przy szkołach czeladzkich. Capstrzyk poprzedzony został okolicznościowym przemówieniem p. J. Tajchmara.

W czasie Zielonych Świąt urządono kwęste uliczną, która przyniosła 79 zł. doebodu oraz zabawę wioenną na t. zw. „lączkach”. W drugim dniu świąt w parku miejskim odbył się koncert orkiestry PCK i loteria fantowa.

Zakończenie tygodnia PCK nastąpi w nadchodzącą niedzielę nabożeństwem o godz. 9.30 rano. Zbiórka wszystkich organizacji społecznych odbędzie się w parku miejskim. Po nabożeństwie złoży

Rozpowszechnianie tych bonów wśród klientów przedsiębiorstw handlowych, pomyślane jako dodatek do towaru, nasunęło sterom kupiectwa liczne wątpliwości odnośnie celowości tego rodzaju akcji, która w warunkach konkurencji poszczególnych firm może istoczyć się może w metody podpadające pod kryterium nieuczciwej konkurencji.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie zajęła w stosunku do koncepcji bonów turystycznych stanowisko negatywne, uznając ich emitowanie za wręcz szkodliwe z punktu widzenia zdrowego obrotu handlowego. Podjęta w tej sprawie interwencja u odnosnych władz została — jak informuje agencja „Kabel” — uwieńczona pozytywnym wynikiem i bony te mają być skasowane od początku roku przyszłego.

Wyjeżdżając na urlop i na letnisko

► nie zapomnij zaabonować ◀

„Expresu Zagłębia”

który kosztuje z przesyłką pocztową tylko 2 zł. miesięcznie.

ny będzie wieniec przed pomnikiem przy ul. Miłowickiej.

Wieczorem 12 bm. przewidziana jest bezpłatna akademja.

— ( ) —

Szkoła Muzyka

URZĄDZA POPIS W SOSNOWCU.

Kierownictwo szkoły muzycznej im. Moniuszki w Sosnowcu z dyr. Horbaczewską na czele urzędują jutro o godz. 7 wiecz. w auli państw. gimnazjum im. Staszica w Sosnowcu (ul. Żeromskiego) gżosty — roczny popis uczniów szkoły muzycznej.

W popisie wezmą udział: uczniowie klas: dyr. Horbaczewskiej (śpiew solowy) p. A. Wesołowskiej (fortepian) i p. Sieji (skrzypce).

Zwycięstwo dla wytrwałych

Istnieje przysiewie, że nie zostanie nigdy jeżdżącym ten, kto przynajmniej siedem razy nie spadł z konia. Innymi słowy — ażeby nauczyć się dobrać jeździe wierzchem, trzeba długo jeździć i nie zrażać się chwilowymi niepowodzeniami: Zwycięża wytrwałość.

Jeżeli ktoś, komu w danej klasie lub loterii nie dopisało szczęście, porada od razu w zwyciężenie i przestaje w ogóle grać, ten sam z własnej woli staje się beznadziejnym „pechowcem”, któremu nigdy jużnie zaświta jutrzejsza lepsza przyszłość i który jest skazany na wieczną wegetację.

Bo nigdy nie wiadomo kiedy i do kogo zwróci się uśmiech Fortuny — bożni — jak wiadomo — bardzo kapryśnej i zwiennej. Szczęście do gry na loterii nie trzeba popędzać łatem, lub szpiegntą, ale nie można go też powstrzymać, gdy skieruje kroki swe do oznaczonego celu. Za dne kombinacje nie pomaga, a decyduje wyłącznie tajemnica. Ażanka — przeznaczenie, jak chcą niektórzy, — przypadek jak dyktuje zdrowy rozum.

Ala wygrana nie może być przeznaczo na, oczywiście, temu, kto nie posiadało su podłobie, jak nie może się on spodziewać, by gwałtownym trafem tysiąc spadł mu z nieba. Tylko wytrwały, ułny w swą gwiazdę gracz może mieć nadzieję, że przezwycięży późniejszą szczęście. Kieruje się w jego stronę i przyniesie mu jeżeli nie bogactwo, to przynajmniej tomyślną zmianę w życiu.

Ci zatem zwiagzeza, którym nie powiodło się w poprzedniej loterii, powiad, niezwłocznie zaopatrzcie się w los do

pierwszej klasy, czterdziestej drugiej Loterii Kłagowej, bo ciągnięcie rozpoczyna się już 22 czerwca.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Środa 8 czerwca.

6.15 „Kiedy ranne wstają zorze” 6.20 Muzyka (płyty) 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dzieńnik poranny. 7.15 Muzyka poranna 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Przerwa. 11.00 Aud. dla poborowców. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Płyty. 11.57 Sygnał czasu z Krakowa. 12.03 Audycja południowa 12.00 Przerwa. 15.15 Wszystkiego po trochu. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Z utworów Piotra Czajkowskiego. 16.45 Przemysł i handel odczyt. 17.00 Muzyka taneczna. 18.00 Pogadanka. 18.10 Audycja Polskiego Czerwonego Krzyża. 18.30 Muzyka wojskowa. 18.45 Czarna polewka „Magnackie swatw”. 19.00 Recital śpiewaczy Włodzimierza Derwisza. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Koncert chórów. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Pieć wieków dawnej muzyki. 23.00 Wiadomości dzieńnika wieczornego. 23.15 Patrz program z Katowic.

KATOWICE.

Środa 8 czerwca.

6.15 Audycja poranna z płyt. 7.20 Muzyka z płyt. 13.30 Wiadomości bieżące. 14.00 Koncert rozrywkowy. 15.10 Giełda złożowa. 15.15 Audycja dla dzieci. 15.55 Orkiestra harmonistów płyty. 17.00 Wieczór literacko-muzyczny. 17.55 Program na jutro. 21.00 Marcsia Daleka opowiadanie ze zboru Na Skalnym Podhalu. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Żywioty słuch. 22.35 Muzyka rozrywkowa.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek 9 czerwca.

6.15 Kiedy ranne wstają zorze. 6.20 Muzyka z płyt. 6.45 Gimnastyka 7.00 Dzieńnik poranny. 7.15 Koncert poranny. 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa. 11.00 Aud. dla poborowców. 11.15 Muzyka i ołska 11.57 Sygnał czasu z Krakowa 12.03 Audycja południowa. 12.00 Patrz program z Katowic. 15.15 Pogadanka dla dzieci. 15.30 Skrzynka ogólna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Zespół harmonistów Czwórka Radiowa. 16.45 Wakacje rodziny pogadanka. 17.00 Muzyka taneczna. W przerwie program na jutro. 18.00 Przegląd wydawnictw. 18.10 Koncert. 18.30 Teatr Wyobraźni słuch. Zatrut lipiec. 18.55 Arie i pieśni. 19.15 Pogadanka aktualna. 21.00 Aud. dla wsi 21.10 Pieśń dawnych czasów. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Koncert kameralny. 23.00 Wiadomości dziennika wieczornego. 23.15 Patrz program z Katowic.

Schwytnie sprawców KRAPIEŻY KROWY.

W kwietniu br. nieznan sprawcy skradli Noszczykowi Franciszkowi (Sosnowiec, Wita Stwosza 5) krowę.

Po długich poszukiwaniach sprawcy kradzieży zostali obecnie wykryci. Byli nimi Libera Stanisław (Sosnowiec, Polna 25) i niepełnoletni Marian Pasternak (Sosnowiec, Walsenna 26). Pierwszego aresztowano i przekazano władzom sądowym, Pasternak natomiast w międzyczasie został skazany za inne przestępstwo na umieszczenie w domu poprawczym. Czekają go obecnie prawa sprawcy.

z uczciwego człowieka.

— Karol wydaje mi się najszerzejśliwszym ze wszystkich, gdyż młody kupcowa jest zachwycająca.

Rozmowa toczyła się w tym tonie dosyć długo, ażeby Luizzi mógł nabrać przekonania, że był niezręczny i poczuł wyrzuty sumienia, że się naraził na śmieszność. Wskutek naturalnego biegu myśli, od przygody z panią Dilois przeniósł się do Lucy i powiedział sobie, że tym razem stał się ofiarą bezcelnej hyokryzji, jak z pierwszą ofiarą bezwstydną zalotności. Był właśnie w tym punkcie swoich rozmyślań, kiedy usłyszał rozmowę o margrabinie i chór pochwał jaki mi ją obrzucano; zmieniło to kierunek myśli. Arm. i przeszedł w niezmierzłą niepewność. Postanowił ją usunąć i usunął się z myślą wyjaśnienia pierwszej tajemnicy, za pomocą swego piekielnego powiernika.

Luizzi sądził, że będzie mógł pozostać w samotności, ale jakiś człowiek oczekiwał na niego. Był to pan Bure, bardzo bogaty właściciel fryszerki w okolicy Tulazy. Ten sam, o którym Barnet wspominał baronowi. Pan Bure był człowiekiem w pełnym wieku; ale nosił na sobie oznaki zdrowia utrzymanego żywym uniarkowaniem i pracowitą. Sprawa, o której mówił z Armandem, posób, w jaki ją przedstawił, dał baronowi wysokie wyobrażenie o zdolnościach tego człowieka. Chętnie wysłuchał propozycji,

jaka pan Bure uczynił mu, ażeby z nim wszedł w spółkę do znacznego interesu i obiecał, że towarzyszyć mu będzie do fryszerki, którą zwiada. Luizzi rad był wręcz, że się odłączy na dni kilka i będzie mógł coś przedsięwziąć, wydobywszy się z tego zamętu tajemnic, który go zewsząd otaczał. Zaczynał pojmować, pomimo woli że w tym co zaszło, muszą znajdować się jakieś nadzwyczajne przyczyny. Nie napotkał w życiu ani takich charakterów, ani takich przygód i chciał mieć czas, ażeby się swobodnie nad tym zastanowić.

Po wyjściu pana Bure, było już dosyć późno, ażeby Luizzi mógł zacząć od swojego szatańskiego wyjaśnienia; wręcz musiał wyjeżdżać natychmiast. W dwie godziny pędził powozem pocztowym i około godziny dwunastej w południe, zatrzymał się przed fryszerką pana Bure. Nie dając mu ani chwili spoczynku, po śniadaniu podał naprędce, pan Bure zaprowadził barona do swojej fabryki i powrócił z nim do mieszkania dopiero o godzinie trzeciej na obiad.

d. c. n.

«PAMIĘTNIKI SZATANA»

Powieść

28)

— Armandzie, ja wkrótce umrę... mam nadzieję... oh! tak, mam nadzieję... Wtenczas dowiesz o wszystkim.

W spojrzeniu Lucy malowała się taka wiara w tę straszną nadzieję, że przejęła Armanda. Mówiła dalej:

— Nie widuj mnie nigdy!

— Jednak...

— Na kolanach, na kolanach błagam cię o to Armandzie

I to obłokanie, jakie Luizzi dostrzegł w spojrzeniu margrabiny zdawało się, że jest gotowym wybuchnąć na nowo. Luizzi odpowiedział:

— Dobrze; przebaczam ci to.

— Przrzecz mi także — znów zaczęła, cokolwiek spokojniej, — że nigdy mówić nie będziesz o pani Dilois.

Luizzi sądził, że jest dość silny, że zdola powstrzymać zwierzenie uczynione panu Barnet. Po chwili Lucy tryzła pożegnana pełnym uszanowa-

nia ukłonem wszystkich mężczyzn. Przy drzwiach salonu, gdzie się weszli, floczyli, otworzono jej wolne przejście, jak osobie, której nie można okazać za nadto uszanowania. Kilku młodych ludzi rozmawiali w jego obecności, po cichu i śmiejąc się z tego co mówili. W tej chwili pani domu zbliżyła się do Armanda i zawołała na niego po imieniu.

— A! do pioruna! — powiedział jeden z nich — oto bohater awantury Dilois.

Luizzi nie wątpił już, że to co opowiedział panu Barnet było już przedmiotem wszystkich rozmów i wskutek zupełnie nowego wrażenia, uczuł wyrzuty sumienia za to co uczynił, po tym zaczął słuchać tego co mówiono w jego obecności, udając, że jest za jęty zupełnie czym innym.

— Na honor! on był bardzo naiwny, gdybym ja znalazł się na jego miejscu, byłbym dowiódł takiej kobiecie, że się nie żartuje w ten sposób

Historia lotów w stratosferę

Czy polscy lotnicy pobiją rekord

znajdujący się obecnie w rękach Amerykanów

Zainteresowanie stratosferą, jako terenem lotniczym, gdzie loty mogą odbywać przy nieprawdopodobnej prędkości, datuje się jeszcze od 1852 roku, kiedy to Amerykanin Coxwell odbył pierwszą próbę wzniesienia się do stratosfery i osiągnął, jak na owe czasy, imponujący wynik 11 tysięcy metrów.

Ale eksploatacja stratosfery na dobre rozpoczęła się w 1927 roku.

Wtedy amerykański lotnik Gray dokonał wlotu na wysokość 12.900 metrów, przy czym lot ten skończył się tragicznie, gdyż Gray zmarł z zimna i wycieńczenia na drodze powrotnej na ziemię. W 4 lata później belgijski uczonec, prof. August Piccard wraz ze swym asystentem Kipferem, startując z Augsburga i po 16 godzinach lotu lądując w Tyrolu, na jednym z lodowców, osiągając prawie 16 tysięcy mtr. wysokości. W roku później wznosił się po raz drugi z Maxem Cosynserem, z lotniska w Dubendorf koło Zurychu, osiągnął wysokość 16.375 mtr. i wylądował w Volta Mantovana w Italii. Lot ten miał na celu przeprowadzenie badań nad promieniami kosmicznymi.

W 1933 roku stratostat sowiecki osiągnął wysokość 17.200 mtr., a w roku 1934, trzej Amerykanie: Kerner, Stevens i Andersen wzniesli się na 20 kilometrów w górę, przy czym ulegli wypadkowi, ponieważ powłoka balonu pękła i lotnicy uratowali się, wyskakując na spadochronach. I tak było wielkim szczęściem, że zdolali się w ten sposób uratować, ponieważ t

zw. troposfera, czyli warstwa przyziemna atmosfery dochodzi tylko do wysokości 10 tysięcy metrów; w warstwach wyższych nie ma już tlenu, a za to proporcjonalnie do wysokości maleje ciśnienie,

tak, że na wysokości 30 kilometrów wyraża się ono cyfrą 8.63 podczas gdy 80 km. już tylko 0.0123 cm

W miarę wznoszenia się w górę, w stratosferze napotyka się gazy szlachetne, jak hel, krypton, ksenon itd., a obok nich jeszcze gaz „Coronium”, lżejszy od wodoru. Usiłowania uczonych iść po linii rzeczywistego przelotu przez stratosferę, gdzie można byłoby osiągnąć prędkość około 1000 km/godz., tak, że przelot przez Atlantyk trwałby około 6 godzin.

Balony stratosferyczne są przystosowane zarówno do zapewnienia lotnikom swobodnego oddychania w gondoli, jak również i do prowadzenia badań i pomiarów, ciśnienia i wilgotności powietrza oraz temperatury, która w dolnych warstwach stratosfery spada do -550 Celsjusza.

W 1934 roku odbyły się dwa loty stratostatu sowieckiego bez załogi, zaopatrzonego w aparaturę samonadążącą, która wykazała 19 tys. metrów. Aparat wylądował szczęśliwie, ale dopiero w drugim starcie. Za pierwszym wzlęciem nastąpiła katastrofa. W 1935 roku amerykańsin Stevens, ten sam, który wraz z Andersenem i Kernerem dokonał lotu w 1934 r., poprawił swój rekord, osiągając prawie 23 tys. metrów.

Pierwszy polski lot stratosferyczny, noszący charakter próby, odbył się w 1936 r. Kpt. Burzyński i dr Jodko-Narkiewicz wystartowali z Legionowa 30 marca i osiągnęli wysokość 10 tysięcy metrów.

Jak widzimy, obecny rekord wlotu stratosferycznego jest w rękach amerykańskich lotników. Mielimy nadzieję, że polscy lotnicy, którzy obecnie szykują się do rekordowego lotu, zajmą przodujące miejsce i w sferze badań naukowych, które mogą zadecydować o nowych podbojach w dziedzinie lotnictwa.

Przepowiednie astrologiczne DLA URODZONYCH 8 CZERWCA

8 czerwca urodzeni -- przytyli na świat pod wpływem gwiazdy Bliźniąt -- która obdarzyła usposobieniem historycznym ich nieśmiałość, brak odwagi, wrażliwość, są popędliwi, lubią literaturę treści naukowej. Posiadają łatwość nauki języków obcych. Potrafią sobie torować drogę pomimo ciężkich warunków życia i wrogów, do lat średnich będą żyć przy częstych zmianach do trych i złych. W pojęciu małżeńskim będą zse w niezgodzie z powodu intryg i fałszywych posądzeń o zdradę.

Najwyższy wpływ na ich los życia, charakter i przeznaczenie wywiera Księżyc, szczęśliwy miesiąc grudzień, daty dnia 8, 15, 22, 29, liczby loteryjne 113 208.

Organizm ich skłonny jest do anemii z powodu choroby krwi, odczuwają dreszcze, wobec czego powinni płęcy i pierś utrzymywać ciepło, wówczas wzmacnią swoje zdrowie.

W roku panowania planety Saturna, pomimo ryzykownych przedsięwzięć w tym czasie, stracić nie powinni, dzięki czemu dorotia nie własnej racjonalności.

—oOo—

Z Olkusza

Uroczysta instalacja NOWEGO PROBOSZCZA W OLSKUSZU.

W drugi dzień Zielonych Świąt przybył do Olkusza pociąg przed południowym nowy proboszcz olkuski ks. prałat Piotr Maczka. Na dworcu nowego duszpasterza powitali księży i przedstawiciele parafii, po czym wszystkie organizacje katolickie wraz z „Sokołem” i tłumy parafian prze prowadziły ks. prałata do kościoła. Przed bramą kościelną nowego proboszcza powitali: w imieniu starosty, wice starosta Staško i burmistrz Majewski.

Nowego proboszcza zainstalował dziekan sułowski, ks. Danielewicz w otoczeniu duchowieństwa, wyglądając okolicznościowo przemówienie u stóp ołtarza. Ks. prał. wygłosił przemówienie powitalne z ambon, po czym odprawił uroczystą sumę.

—oOo—

Z Zawiercia

(2) WYPADEK TOROWEGO. Na stacji w Łazach wydarzył się tragiczny wypadek. Robotnik Aleksander Rusak załamywał przetaczaniem wagonów, upadł na szyny, doznając ogólnych obrażeń. Ponadto koła pociągu odciały mu stopę.

(3) KOZA POBODŁA CHŁOPCA. W Zawierciu koza pobodła 2 i pół letniego syna Tomasza Gonczarza, który wskutek odniesionych obrażeń zmarł.

Domy unosiły się w powietrzu

Niebywały huragan w Kurytybie

Nad Kurytybą i okolicami (Brazylia), zamieszkałych głównie przez osadników polskich, przeszedł olbrzymi huragan wyrządzając katastrofalne szkody.

Huragan wyrwał olbrzymie drzewa, wyrwał domy, a nawet przenosił je o kilka metrów.

Największe szkody odniosła Santa Candida i Cachoeira, obydwie czyste polskie osady.

W Auba wichur porwał dom Wiktor Langowskiego i rzucił z mieszkańcami do pobliskiego stawu.

Langowskich uratowała straż policyjna.

Sześciu członków rodziny odniosło rany, a dwuletnią córeczkę odnaleziono dopiero na drugi dzień na drzewie w rozwidleniu gałęzi, na szczęście żywą i całą.

W miejscowości Tamendare wskutek ran i pólcezeń zmarło sześć osób, kilkadziesiąt odniosło lżejsze rany. W Cachoeira huragan zburzył kilka domów, przy czym kilkanaście osób odniosło rany.

Według dotychczasowych obliczeń zginęło 18 osób, a rannych jest przeszło 30.

Wśród poszkodowanych jest kilkanaście rodzin polskich.

Z zebrania P. W. K.

W BĘDZINIE.

W sali klubu Grodzieckiego Towarzystwa w Grodnie odbyło się zebranie ogólne członków Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju.

Na zebranie przystąpiła z Będzina przewodnicząca p. Maria Ocieszyńska i sekretarka p. Cetwińska. Po wyczerpaniu wstępnych punktów porządku dziennego — przewodnicząca zreferowała ustawę o wojskowej służbie pomocniczej kobiet.

Postanowiono nadto dla zdobycia funduszy na obozy letnie dla dziewcząt ćwiczących w haterach szkolnych zorganizować w Grodnie imprezy dochołowe, a więc zabawy dla dzieci oraz zbiórki uliczne.

—oOo—

Zwalczanie nierządu W CZELADZI.

Władze bezpieczeństwa wypowiedziały walkę osodom, uprawiającym nierząd w Czeladzi. W tych dniach zatrzymano 30 osób utrzymujących się z nierządu, które przekazano lekarzowi miejskiemu do zbadania. Kilka kobiet chorych umieszczono w szpitalu.

—(O)—

Krwawy napad NA TLE PORACHUNKÓW OSOBISTYCH.

W pierwszy dzień świąt na ul. Wawel w Sosnowcu został napadnięty przez dwóch osobników i kobietę, 30 letni Stanisław Bała (Sosnowiec, Sielecka 21).

Napastnicy zadali Bałemu cały szereg

ciężkich uszkodzeń ciała.

Zaalarmowana policja aresztowała sprawców pobicia w osobach: Nowaka Fryderyka, Radziocha Stanisława i Nowaka Aurelii.

Bała przewieziono do szpitala, a napastników aresztowano.

Zajęcie miało tło porachunków osobistych.

SPORT

Święto WF i PW w Sosnowcu

Miejski komitet WF i PW w Sosnowcu przy współudziale organizacji i klubów sportowych urządza w niedzielę, dn. 12 i 13 czerwca 1938 r. święto Wychowania Fizycznego i PW.

Program świąt: w niedzielę, dn. 12 bm. marsz połączony ze strzelaniem. Start o 15 z przed Ratusza. W sobotę, dn. 13 bm. o godz. 20,30 Harcerze urządzą ogniska: 1) Sosnowiec — miasto — (Boisko Policyjne KS.), 2) Sosnowiec — Gołń — (Boisko Domu Społecznego), 3) Sosnowiec — Srodula (teren folwarku).

W niedzielę 13 czerwca: godz. 10 Msza (w kościele Parafialnym NMP.), godz. 11 Zbiórka wszystkich organizacji i klubów sportowych przed Ratuszem, g. 11,10 Raport, g. 11,20 Przemówienie, g. 11,45 Defilada, g. 11 Raid kolarski ZS. (start z przed Dworca).

Program popołudniowy: stadion WF i PW, godz. 14 — 15,30 Ćwiczenia na przyrządach i popisy Sokole przy orkiestrze, g. 15,40 — 16,50 Zawody w piłkę nożną, Młodzieżowy Klub Sportowy — Zagłębie — Młodzieżowy Klub Sportowy Chorzów, 16,50 — 17,30 Finały w siatkówkę i koszykówkę zrzecz, druż. Zagłębia g. 17,35 — 17,45 Sztafeta 4x100 m. Młodzieżowy Klub sportowy Sosnowiec Między szkolny Klub Sportowy Chorzów. Przez cały dzień odbywać się będą strzelania o OS.

Boisko Policyjne KS. (Szkoly Powiatowe) godz. 14 — 15 Dwie leśce grunastyki (chłopcy i dziewczęta), g. 15 — 15,30 Tańce (dziewczęta), g. 15,30 — 15,45 Zawody „w dwa ognie” (chłopcy i dziewczęta), g. 15,45 — 16 Strzelanie z łuków (dziewczęta), 16 — 16,25 Siatkówka, 16,25 — 16,45 Zapaśy, 16,45 — 17,15 Pałani (chłopcy) 17 — 17,30 walki pokazowe, w tobie ZS 17,30 — 17,45 Siermierzka z bronią przy muzyce ZS, 17,45 — 18 Wyścigi w wórkach z jaikami, Harcerze organizują bufet w namiotach.

Boisko „Unii” godz. 14 Turniej bryksa wieczny piłki nożnej.

Strzelnica Iluty „Kalarzyna”, Strzelanie o OS.

Rozdanie nagród zwycięskim zespołom nastąpi o godz. 19,30 na Miejskim Stadionie WF i PW.

Wstęp na boiska bezpłatny.

Porządkowanie terenów PO B. CEGIELNI WIECZORKA W SOSNOWCU.

Niedawno pisaliśmy, że magistrat w Sosnowcu kupił na licytacji tereny wraz z zabudowaniami po byłej cegielni Wieczorka, znajdujące się przy ul. Kaliskiej w Sosnowcu.

Na terenach tych, po przeprowadzeniu niwelacji, magistrat ma wybudować gmach, w którym mieścić się będzie szkoła powszechna, w okolicy zaś urządzone będą kwiatniki.

Wczoraj, jak się dowiadujemy, magistrat przystąpił już do uporządkowania tych terenów.

— :: —

4-a Zagł. drużyna harcerska W 25 ROCZNICĘ SWEGO ISTNIENIA.

4-ta Zagłębiowska Drużyna Harcerzy im. Ks. Józefa Poniatowskiego w Sosnowcu, mająca swą siedzibę przy ul. Nowej 43 w szk. pow. nr. 19 obchodzić będzie w dniu 11 i 12 bm. dwudziestopięćrocznicę swego istnienia.

Ołeczna czwórka powstała pod nazwą „Jedynki”, a od roku 1917 — 1924 nosiła miano 2 Zagłębiowskiej.

Opiekę nad drużyną roztacza Kolo Przyjaciół, którego pierwszym przewodniczącym był kier. szk. Antoni Skwierczyński. Drużyna skupia w swych szeregach młodzież, której ołcowie są pracownikami Polskich Kolei Państwowych. Od dwóch lat zaopiekowała się drużyną Rodzina Kolejowa. Celem zorganizowania uroczystości 25-lecia powstał komitet pod przewodnictwem dyr. Jan Klossa, przew. Kola Przyjaciół. W skład komitetu weszli: przedstawiciele Rodziny Kolejowej, Kola Przyjaciół, Szkoły, Władz Harcerskich, Rodziców, Opiekun drużyny i tyh drużynowi.

Komitet ufundował drużynie sztandar, oraz wydał jednodniówkę, która zapozna społeczeństwo z 25 — letnim dorobkiem drużyny.

Komitet zwraca się z prośbą do wszystkich tych, którzy w jakikolwiek sposób związani są z „Jedynką” oraz do Przyjaciół Harcerstwa o wzięcie udziału w uroczystościach, których program podamy w najbliższym czasie.

Wysokie wypłaty w oba dni wyścigów konnych w Katowicach

W ub. niedzielę, 11 dnia wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie rozegrano siedem gonitw.

Wypłaty totalizatora wysokie w trzech płaskiej za Kramą płacono 222 zł, za 10 zł. wyścigi równe i interesujące.

W pierwszej płaskiej 1.800 mtr. wygrała wzięta walec Neftis — M. P. Menelo wej pod j. Kondraciakiem w 2 min. Tot. zw. 16 zł. za 10 zł.

W drugiej z płotkami — 2.800 mtr. wygrał Nerida W. Krystka pod j. Grzanka w 3 min. 17 sek. Tot. zw. 42 zł. m. 24 i 18 zł. za 10 zł.

W trzeciej płaskiej 2.200 mtr. wygrał Kram p. Reiznera pod chl. Dymkiem w 2 min. 31 sek. 2) Kłbta. Tot. zw. 222 zł. m. 58 i 118 zł. za 10 zł.

W czwartej z przeszkodami 3.600 mtr.

Zawody straży pożarnych W STRZELANIU.

W drugi dzień Zielonych Świąt, na błoniach pod górą w Wodkowicach Kościelnych, odbyły się IX te w tym roku rejonowe zawody konkursowe straży pożarnych w strzelaniu z karabinka krajowego o mistrzostwo z broni palnej na rok 1938-39 oraz odznakę strzelecką.

W zawodach wzięły udział straż pożarne rejonu wodkowskiego przy udziale 37 zawodników strażaków-strzelców.

Strzelanie dało następujące wyniki:

1) Straż Pożarna Ochotnicza w Gola szczy Górnej: mistrzostwo zdobył p. Małka Józef punktów 61 na 100 możliwych, 2) p. Barański Władysław pkt. 61/100, Zespołowo uzyskano punktów 245 na 500 możliwych.

2) Straż Pożarna Ochotnicza w Wodkowicach Kościelnych: mistrzostwo zdobył p. Kozlak Stanisław punktów 80/100, 2) p. Adamczyk Jan pkt. 80/100, Zespołowo 363/500 pkt., dystansując wynikiowo Straż Pożarną fabry. „Strem” w Strzemieszyczach.

3) Straż Pożarna Ochotnicza w Ujejsku: mistrzostwo zdobył p. Sikora Czesław 69/100 pkt., 2) Hrabik Stanisław — pkt. 65. Zespołowo pkt. 231/500.

4) Straż Pożarna Ochotnicza w Malinowicach: mistrzostwo zdobył p. Sobczyk Bolesław pkt. 61/100, 2) p. Ciolek Bolesław pkt. 52/100.

—:O:—

Rekord Polski w rzucie dyskiem NA ZAWODACH MIĘDZYKRAJOWYCH W WILNIE.

Mecz lekkoatletyczny Polin.-Wsch. Prusy Wsch. zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny polskiej, która w ogólnej punktacji zdobyła 69 pkt. na 95 pkt. zdobytych przez Prusy.

Mecz grał na wyjątkowo wysokim poziomie sportowym. Wyłataczy zaznaczył, że padł rekord Polski w dysku, ustanowiony przez Fiedoruka — 46,99. Ponadto w doskonałej formie był Gierutko który w kuli uzyskał dotychczas najlepszy wynik w Polsce mając 15,66 cm.

—:—:—

Nietakt angielskiej federacji TENISOWEJ.

Zarząd Polskiego Związku Lawnienego zgłosił do turnieju w Wimbledonie zawodnika Baworowskiego. — Ostatnio PZLT otrzymał od organizatorów depesze, w której Angliacy akcentują zgłoszenie Baworowskiego, ale nie jako gracza polskiego ze względu „na niejasność co do jego przynależności narodowej”.

W odpowiedzi na depesze Anglików zarząd PZLT zareagował depeszą, w której uważa treść depeszy angielskiej za niezrozumiałą i wycofuje Baworowskiego z turnieju w Wimbledonie. Ponadto delegat PZLT p. Zieliński wystąpi na sesji pucharu Davisa 30 bm. w Londynie z wnioskiem o dopuszczenie Baworowskiego do rozgrywek o puchar Davisa w barwach polskich już od roku przyszłego.

wygrał Saturn W. Dobuskiego, pod j. Głowackim w 4 min. 38 sek. 2) Hamlet II. Tot. zw. 58 zł. m. 24 i 27 zł. za 10 zł.

W piątej płaskiej — 2.400 mtr. wygrał Dyrektor Inz. B. Pomernaskiego pod chl. Dymkiem w 2 min. 41 sek. 2) Kiwi Tot. zw. 27 zł. m. 17 i 21 za 10 złotych.

W szóstej płaskiej 1.800 mtr. wygrał Margast st. „Zygmunt” pod j. Ustino wem w 1 min. 57 sek. 2) Alsiar. Tot. zw. 19 zł. m. 13 i 14 zł. za 10 zł.

W siódmej płaskiej 1.600 mtr. wygrała Seliuka MP. Metcel pod j. Kondraciakiem w 1 min. 46 sek. 2) Moza Tot. zw. 51 zł. m. 20 i 24 zł. za 10 zł.

* * *

W drugim dniu wyścigów konnych z totalizatorem w Katowicach na torze w Brynowie rozegrano siedem gonitw.

W pierwszej płaskiej 1.800 mtr. wygrał faworyt Kulion L. J. bar. Kronenberg pod j. Rutkowskim w 1 min. 59 sek. 2) Filikus. Tot. zw. 17 zł. m. 11 — 17 i 13 zł.

W drugiej z płotkami 2.800 mtr. wygrał Talarin W. Lubińskiego pod j. Wachowiakiem w 3 min. 18 sek. 2) Ama. Tot. 45 zł. m. 21 i 18 zł.

W trzeciej płaskiej 2.100 mtr. wygrała łatwo Aleria inż. N. Pomarańskiego pod j. Dymkiem w 2 min. 25 sek. 2) Markietanka. Tot. 44 zł. m. 51 i 18 zł.

W czwartej z przeszkodami 4.200 mtr. Jubileuszowej Czarnego Lasu — o nagrodę 1.800 zł. i nagrodę honorową ofiarowaną przez p. R. Rogowskiego udział wzięło 5 koni pod jeźdźcami panami. Wygrał Huragan 4 L. J. bar. Kronenberg pod j. K. Byczyńskim w 5 min. w 5 m. 22 sek. 2) Hipek. Tot. zw. 20 zł. m. 13 i 15 zł.

Po gonitwie nagrodę honorową w postaci pucharu wręczył zwycięzcy p. apt. Ryleżyńskiemu p. Roman Rogowski.

W piątej płaskiej 2.100 mtr. wygrał Gwiazdor. St. i F. H. Karlinger, pod j. Czarnuszenko w 2 min. 20 sek. 2) Laguna. 3) Forum. Tot. zw. 26 zł. m. 15 — 15 i 23 zł.

W szóstej płaskiej sprzedażnej 2.400 mtr. pod j. Kowalewskim w 2 min. 43 sek. mtr. wygrał Traglast dr. J. Schlingmana 2) Babinicz. Tot. zw. 69 zł. m. 16 i 12 zł.

W siódmej płaskiej 1.600 mtr. wygrał Styl P. J. ciekinbm nabgkújezzóatg ko w 1 min. 44 sek. 2) Eina. Tot. zw. 20 zł. m. 12 i 12 zł.

Bracia Czajkowscy

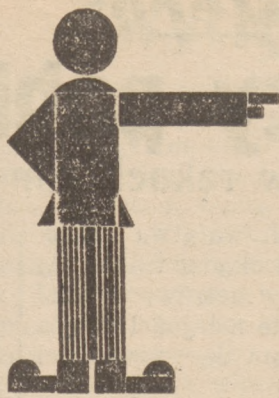
Specjalne warsztaty reperacji maszyn do pisania i liczenia
zostały przeniesione z ul. Małachowskiego 12 (Hale Rozwoju)
na ul. 3-go Maja 29 (obok Ubezpieczalni Społecznej)

ZAKŁAD RZEZBIARSKO - KAMIENIARSKI i BETONIARSKI H FOCHTMAN

Dąbrowa Górna, ul. Kr. Jadwigi 46
tel. 88-296
(obok ostatniego przystanku tramwajowego)

WYKONYWA
pomniki, grobowce, rzeźby z kamienia, marmuru, granitu i sztucznych kamieni oraz groby murowane. — Dział betoniarstwa: stopnie, posadzki, płyty, stopy, balkony i tralki, łazienkowe rury kanalizacyjne, kregi studienne, nie i wszelkie roboty wchodzące w zakres powyższy. Wykonanie gwarantowane, warunki płatności do 2-eh lat.
— Firma istnieje od 1906 r. —

Miejsce to jest zarezerwowane
dla Elektrowni Okręgowej
w Zagłębiu Dąbrowskim
Sp. Akc.

KINO „ZAGŁĘBIE”

Od poniedziałku 6. 6. dawno oczekiwani, Królowie Humoru!

Pat i Patachon w raju

Najwspanialsza komedia doby obecnej
W r. gl. PAT i PATACHON oraz TIBOR V. HALMAY, RUDOLF
CARL i LUCY ENGLISH
Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę i święta o godz. 15.30.
CENY BILETÓW OD 25 GROSZY

Kino „PATRIA”

DZIŚ!

Bohaterski dramat z życia oficerów marynarki

Błękitna Załoga

w roli gl. DICK POWELL, DORIS WESTON

Ceny miejsc od 25 gr.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POTRZEBNA kucharka restauracyjna Sosnowiec, Kawiarnia „Wawel” ul. Wawel 4.

HURTOWNIA Szkła Okiennego P. Char matz, Sosnowiec, Małachowskiego 4, tel. 6-14-91 Poszukuje pracownika biurowego Zgłoszenia pisemne.

LOKALE

MIESZKANIE dwupokojowe i pokój umebłowany wygodny, łazienki — Prosta 12 m. 19.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe polecane „WIKTORIA” Dąbrowa, ul. Narutowicza 41, Skrz. poczt. 93, Telefon 68-456.

Zakład pieczętarski

Lucjan Stybliński

Sosnowiec 3 Maja 30 telefon 61.700 wykonywane pieczęty sztyldy emaliowane itp.

MEBLE

na raty gotowe i zamówienia
otomany

nowoczesne tapczany, salongi i garnitury klubowe, fotele, kozetki, materace, siatki, wszelkie przeróbki wykonanie solidne gwarantowane, ceny niskie J. TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14, Tel. 65-105. Firma egzystuje od 1910 roku.

BIELSKA Chemiczna Pralnia i Farbiarnia oddział Sosnowiec, Warszawska 20. Tylko przez czerwiec, reklamowa zniżka cen. Ubranie 4,20, kostium 4,20, kapełusz 1,40, suknia 2,30.

CHRZESCIJANSKA pracownia zegarmi strzowska-jubilerska wykonuje wszelkie reperacje przeróbki, wykonanie solidnie i terminowe B. Rutkowski Sosnowiec 1-go Maja 12-a.

ZGUBIONE DOKUMENTY

PRONISLAW Kopacki kolonia Niemce k- Strzemieszyc ul. Polowej 94, zgubił książkę Ubezpieczalni Społecznej, wydaną w Sosnowcu.

JAN SEKULA zgubił książeczkę wojskową wydaną przez KU, Sosnowiec i w meldunek.

ROZNE

LIKWIDATOR Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „Kafel” w Sosnowcu Szmul Lsz, siedziba Sosnowiec u. Wspólna 14-a mieszkająca 6, zawiadamia o otwarcie likwidacji Spółki, wzywa wzywa wierzycieli Spółki do zgłoszenia wierzytelności wedle art. 268 Kodeksu Handlowego. Jest to trzecie ogłoszenie. KLUCZE cztery od drzwi mieszkania zgubiono na ul. Starej, zwrócić za wynagrodzeniem: Mastalarz, Sosnowiec, ul. Kilińskiego 3.

Reklama dzwignią handlu